

СУЧАСНИЙ СТАН ДЕКОРАТИВНОГО РОЗСАДНИЦТВА В УКРАЇНІ

Осьмачко Олена Миколаївна

канд. с.-г. наук, доцент, старший викладач кафедри
садово-паркового та лісового господарства
Сумський національний аграрний університет, Україна

Вступ. Декоративне розсадництво є важливою галуззю сільського господарства, яка сприяє створенню природних та естетичних ландшафтів, забезпечує вирощування декоративних рослин для садів, парків, скверів, територій громадського користування та приватних садиб [1].

Відновлення та створення лісів і ландшафтів у глобальних програмах потребує значної кількості якісних саджанців дерев та чагарників, які є основою для багатьох наземних екосистем і важливою інвестицією. Природна регенерація відновлює лише частину цього попиту, тому необхідно отримати значну кількість висоякісного садивного матеріалу, що вирощується у різних розсадниках [2].

У нашій державі існує широка мережа розсадників різних рівнів, які розташовані у всіх лісорослинних зонах нашої країни. Також в нашій країні вирощуванням лісового та дикоративного садивного матеріалу займаються приватні підприємства.

Для збільшення потенціалу розсадництва в Україні необхідно збільшувати площі, використовувати сучасні технології, розширювати асортимент вирощуваних рослин і спеціалізувати розсадники для виробництва якісного садивного матеріалу [3].

Декоративне розсадництво в Україні є важливим сектором господарювання, який забезпечує робочі місця та сприяє економічному розвитку країни. Вирощування та продаж декоративних рослин є прибутковою галуззю, особливо з урахуванням зростання попиту на ландшафтне озеленення, садивний дизайн та благоустрій. Вони відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття, покращенні якості повітря та екологічному стані міських та сільських територій.

Зі зростання інтересу до садівництва, садового дизайну та створення природних ландшафтів в Україні спричиняє збільшення попиту на декоративні рослини. Декоративні сади, парки та ландшафтні композиції є важливим елементом туристичного потенціалу країни [4].

Отже, декоративне розсадництво в Україні є дуже актуальним, вивчення цієї теми допоможе розробити стратегії розвитку галузі та залучити інвестиції.

Мета роботи. Описати поточний стан декоративного розсадництва в Україні, розглянути розмір ринку, виявити основні переваги українського розсадництва.

Результати та обговорення. На сьогоднішній день декоративне розсадництво в Україні має широкий асортимент рослин для декорування садів, парків та інших ландшафтних ділянок. Декоративні розсадники пропонують великий вибір квітів, дерев, кущів.

Україна має багатий асортимент місцевих декоративних рослин, таких як троянди, хризантеми, лілії, жасміни, півонії, клематиси. Додатко можна знайти екзотичні рослини, які імпортувалися з інших країн: орхідеї, камелії, бамбук, агави [3].

На сьогоднішній день популярними тенденціями у декоративному розсадництві є створення екологічно чистих садів, використання чистих матеріалів, багаторічних рослин, введення сучасних технологій у полив та освітленні рослин, зросла

популярність вертикального садівництва.

Результати моніторингу ринку декоративних рослин в Україні показав, що більшість українських підприємств займаються вирощуванням декоративних рослин, не мають чіткої спеціалізації і відповідно вирощують 100-200 різних сортів і форм рослин [1].

До 2021 року в Україні Київ і Київська область були лідерами у продажу декоративних рослин, що становило близько третини загального обсягу. Це можна пояснити наявністю значної кількості розсадників і вищими фінансовими можливостями місцевого населення. За цим показником міста мільйонери такі, як Донецьк, Харків та Дніпропетровськ відстають від столиці [2].

Розвиток економіки впливає на зростання ринкових обсягів в багатьох секторах, а також впливає на рівень споживання. Український ВВП демонстрував стабільні показники протягом певного часу, проте починаючи з третього кварталу 2019 року, зростання валового внутрішнього продукту почало сповільнюватися. Причина цього проблеми у внутрішньому виробництві, пізніше на цей фактор вплинула карантинна ситуація спровокована пандемією Covid-2019.

Споживачами на ринку декоративних рослин є комунальні господарства, будівельні компанії, лісове господарство. Згідно з Правилами утримань зелених насаджень рівень озеленення міських вулиць має бути не меншим 25%, а територій біля шкіл – 45-50%. У місті Києві територія зелених насаджень станом на 2019 рік складає 56,5 тис. га [5]. Загальна площа зелених насаджень усіх видів у межах територій міст та інших населених пунктів України на 01.01.2020 становить більше 403,4 тис. гектарів [2].

Українське розсадництво має певні переваги, які сприяють його популярності. Наша країна має велику площу сільськогосподарських угідь та природних ресурсів, що сприяє розвитку розсадництва. В свою чергу кліматичні умови, різноманітність ґрунтів і доступ до водних ресурсів сприяють вирощуванню різних видів рослин.

Розсадники нашої країни дотримуються високих стандартів якості і забезпечують вирощування здорових, життєздатних рослин. При цьому використовуючи якісні матеріали для підживлення рослин. Вони вирощують різноманітні види рослин: декоративні, фруктові, овочеві, ягідні та лікарські. Україна знаходиться в центральній частині Європи, що дає перевагу для експорту розсади, створює можливості для розширення ринку збуту і залучення іноземних інвестицій.

Висновки. Ознайомившись з науковою літературою стосовно розсадників України можна сказати, що він є досить перспективним і зростаючим сектором. Існує певна стабільність на ринку декоративної рослинної продукції, що сприяє його розвитку. Використання нових сортів, гібридів і методів вирощування допомагають підвищити якість і конкурентноспроможність української декоративної рослинної продукції. На сьогоднішній день важливо врахувати екологічні аспекти і забезпечувати сталий розвиток декоративного розсадництва шляхом впровадження екологічно чистих методів вирощування і управління відходами.

Перспективи подальших досліджень.

1. Подальший розвиток розсадництва в Україні передбачає розширення асортименту продукції з врахуванням попиту на нові сорти та тренди в ландшафтному дизайні.

2. Використання сучасних технологій і автоматизації підвищить ефективність виробництва.

3. Розвиток експортного потенціалу забезпечить нові ринки збуту та принесе додаткові прибутки галузі.

Список використаних джерел:

1. Косенко, Ю. І. Сучасний стан декоративного розсадництва України та перспективи його розвитку. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2017, 266, с 170-177.
2. Шепелюк М., Андреева В., Кичиліук О. Сучасний стан деревного розсадництва на території Волинської області. Нотатки сучасної біології. 1 (1) 2021. С.54-62. doi.org/10.29038/NCBio.21.1.54-64
3. Маурер, В. М.; Косенко, Ю. І.; Бут, А. А. Декоративне розсадництво України: сучасний стан, проблеми та перспективи. РВЦ НУБіП України: Київ, 2016; 211 с.
4. Маурер В. М. Сучасний стан, проблеми та перспективи квітково-декоративного розсадництва в Україні. Науковий вісник Національного аграрного університету. 2006. Вип. 96. С. 263-269.
5. Маурер В. М. Сьогодення і майбутнє декоративного розсадництва України. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2013. Вип. 187, Ч. 3. С. 260-267.